

70-vuotias naishenkilö saapuu apteekkiin ensimmäistä kertaa vuosiin. Hän on pysynyt terveenä korkeasta iästään huolimatta. Nyt lääkäri on kuitenkin todennut hänellä eteisvärinän, jonka hoitoon hän saapuu hakemaan lääkkeitään. Asiakas on huolissaan lääkityksestä, koska naapuri on pelotellut häntä rotanmyrkky-Marevanista ja sydämenpysäyttäjä-Tambocorista.

Eteisvärinä on yleinen sydämen rytmihäiriö. Sen oireita ovat sydämen tykytys, huimaus, rintakipu ja väsymys. Rytmihäiriö voi kuitenkin myös olla potilaalle oireeton. Eteisvärinään sairastumisen riski kasvaa huomattavasti iän myötä. Eteisvärinää sairastaa arviolta 1,5–2 prosenttia väestöstä, ja potilaiden keski-ikä on 75 vuotta. Pohjimmiltaan eteisvärinä on sydämen eteisten epäsäännöllistä supistumista, eikä tila ole akuutisti hengenvaarallinen. Hoitamattomana eteisvärinä kuitenkin lisää kuolleisuutta, sillä se aiheuttaa potilaalle lisääntyneen sydämen vajaatoiminnan ja aivoinfarktin riskin.

Akuutissa eteisvärinässä ensimmäisenä hoitona voidaan yrittää sähköisesti kääntää eteisvärinä takaisin sinusrytmiksi. Myös lääkkeellinen tahdistaminen on mahdollista. Eteisvärinän lääkitys voidaan jakaa kahteen luokkaan, kammiovastetta hillitseviin ja antitromboottisiin lääkkeisiin. Erittäin vaikeaan sydänviasta johtuvaan eteisvärinään voidaan tarvita kirurgista hoitoa.

Asiakkaan lääkitys:

- Marevan 3 mg tablettia, annostusohje: 1 tabletti kerran vuorokaudessa. Verenohennuslääke.
- Tambocor retard 100 mg depotkaps., annostusohje: 1 tabletti kerran vuorokaudessa eteisvärinän hoitoon.

- Silloin tällöin käyttänyt Aspirin 500 mg kipuihin, ei luota kuin vanhaan kunnon aspiriiniin.
- Varfariini estää K-vitamiinin pelkistymisen maksassa. Tämä johtaa veren hyytymistekijöiden väheneemiseen, jonka seurauksena veren

Flekainidia ei tule käyttää, jos potilas on aiemmin saanut sydäninfarktin tai kärsii sydämen vajaatoiminnasta.

hytyminen vähenee. Varfariinin annos on aina potilaskohtainen, joten annos titrataan sopivaksi potilaan INR-arvojen perusteella. Varfariinin vaikutus ei ala välittömästi vaan vasta muutamien päivien kuluessa, minkä vuoksi se ei sovi käytettäväksi liuotushoidossa vaan ainoastaan hyytymien ennaltaehkäisyssä. Varfariinin interaktiivista on pitkä, ja siksi tulee aina varmistaa lääketietokannoista, ettei asiakkaan muu lääkitys aiheuta interaktiota varfariinin kanssa. Yleisimmät varfariinin haittavaikutukset ovat verenvuoto ja pahoinvointi.

Flekainidi on ryhmän IC-rytmihäiriölääke. Se hidastaa 0-vaiheen depolarisaatiota sekä kammioiden

johtumisnopeutta. Se ei kuitenkaan vaikuta aktiopotentiaalın kestoon. Johtumisnopeuden hidastuminen näkyy EKG:ssä PR-välin pidentymisenä. Flekainidin haittavaikutuksia ovat näön hämärtäminen, pahoinvointi ja oksentelu. Eräs lääkeaineen merkittävä sydänperäinen haitta on kammiooperäisten rytmihäiriöiden provosoituminen. Flekainidia ei tule käyttää, jos potilas on aiemmin saanut sydäninfarktin tai kärsii sydämen vajaatoiminnasta.

Asetyyylisalisyylihappo on syklo-oksigenaasientsyymin estäjä (COX-inhibiittori), joka lievittää kipua ja kuumetta sekä hillitsee tulehdusta. Sillä on myös verta ohentava ja verisuonia laajentava vaikutus. Lääkeaineen yleisiä haittoja ovat verenvuodot ja vatsavaivat. Sitä ei tule käyttää yhdessä varfariinin kanssa. ♦

ASIAKKAALLE KERROTTAVA

- Varfariinin kanssa ruokavalio tulee säilyttää tasaisena.
- Aspiriinin käyttö tulee lopettaa, ja tarvittaessa se tulee korvata parasetamolilla.
- Lääkkeitä tulee ottaa säännöllisesti hoito-ohjeen mukaan, jotta hoito onnistuu.
- Asiakkaalle kerrotaan perustellen, mitä lääkkeet tekevät ja mitä varten niitä otetaan.
- Vakuutetaan asiakas hoidon turvallisuudesta.
- Haittavaikutusten ilmaantuessa neuvotaan ottamaan yhteys lääkäriin.

Lähteet: Duodecim – Lääketietokanta. Haettu 28.1.2015. www.terveysportti.fi; Eteisvärinä. Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecim ja Suomen Kardiologisen Seuran asettama työryhmä, Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, Helsinki 2014. www.kaypahoito.fi; Koulou M, Mervaala E: Farmakologia ja toksikologia. 9 painos. s. 322-336, 560-561, 665-669. Medicina, Kuopio 2013; Mäkyne H, Raatikainen P: Eteisvärinän pitkäaikaishoito. Suom Lääkäril 69: 795–801, 2014; Steinberg BA, Piccini JP: Anticoagulation in atrial fibrillation. BMJ 2014;348:g2116. DOI: <http://dx.doi.org/10.1136/bmj.g2116>; Toivonen L, Paakkari I: Rytmihäiriöt. Kirjassa: Kliininen farmakologia ja lääkahoito. 2. painos, s. 241–264. Toim. Neuvonen P, Backman J, Himberg J, Huupponen R, Keränen T, Kivistö K. Kandidaattikustannus Oy, Helsinki 2011; Vauhkonen I, Holmström P: Eteisvärinä. Kirjassa: Sisätaudit. 4. painos, s. 120–123. Toim. Kurko U, Hanste S. Sanoma Pro Oy, Helsinki 2012